

Zaterdag 5 januari 1918 – ochtendeditie

Londen, 4 januari. Vannacht is het vijandelijke geschut in de sector van Ieper tot zekere hoogte in touw geweest.

Zaterdag 5 januari 1918 – avondeditie

Berlijn, 5 januari. Officieel: Aan het front in Vlaanderen, ten oosten van Ieper, zijn bij tijden hevige vuurgevechten geleverd.

Londen, 5 januari. Officieel. Een overval, die de vijand vannacht in de buurt van Hollebeke heeft beproefd, hebben wij, zonder dat we verliezen leden, afgeslagen. Een andere vijandelijke overval had het verlies van een van onze posten ten oosten van Zonnebeke tot gevolg. Wij missen enige manschappen.

Generaal Leman.

Bern, 5 januari. Generaal Leman, de verdediger van Luik, heeft te Bern aan de correspondent van het Petit Journal mededelingen gedaan over zijn verblijf in Duitse gevangenschap. Leman heeft verklaard, dat hij door de Duitse officieren met alle onderscheiding behandeld is. Over de geneeskundige behandeling kon hij zich gunstig uitlaten. Hij leed slechts geestelijk tengevolge van de scheiding van zijn vaderland. Over de oorlogstoestand werden de gevangenen dagelijks naar waarheid ingelicht. De generaal verklaarde ten slotte, dat het onverstandig zou zijn de deugden van het Duitse volk niet erkennen.

Belgische vrouwen.

Havre, 5 januari. Vandaag zijn er te Pourville 100 vrouwen aangekomen, die door de Duitsers in Oost Afrika gevangen genomen

en door de Belgen bevrijd waren. Ze zijn voorlopig door mevrouw Carton de Wiart geïnstalleerd.

Aan het slot van een artikel in Vrij België over de vredesonderhandelingen te Brest-Litowsk komt Frans van Cauwelaert tot de volgende beschouwingen over de positie van België:

Welke echter ook de diplomatieke uitkomst zou zijn van onmiddellijke vredesonderhandelingen tussen de Entente en de Centralen, wij zien niet in wat wij van deze gedachtewisseling zouden te vrezen hebben. We moeten aannemen dat, in de tegenwoordige voorwaarden, geen verborgen oogmerken door de Entente meer worden gekoesterd en het zou de beslistheid en de volharding in de strijd onder de democratische volkeren van de Entente zeker versterken, wanneer hen aldus het tastbaar bewijs werd geleverd, dat hun regeringen niets hebben te duchten van een ontmoeting met hun tegenstanders. Het zou tevens een daad zijn van hogere ridderlijkheid tegenover de bezette landen als België, Servië en Roemenië, want deze hebben het recht te verlangen, dat hun onnoemelijke verdrukking geen dag langer zal worden verlengd dan hun bevrijding en herstel, de eer en het recht der volkeren en de toekomstige werkelijke rust van Europa vergen.

We hebben echter ook de vraag te stellen: wat zal onze Belgische regering doen! Want zo er een regering tegenover Duitsland staat, die het recht en de plicht heeft de toestand ook te beschouwen van het zuiver nationaal standpunt, dan is het wel de onze. Wij kunnen niet verdacht worden in enige plicht tegenover onze wapenbroeders van de andere landen te zijn tekortgeschoten gedurende deze drie ontzettende oorlogsjaren. Wij zijn trouw en offervaardig geweest tot het uiterste en God weet hoe bescheiden in onze tegeneisen. Maar we staan voor een allergewichtigst keerpunt. Het heet vrede in

afzienbare tijd of nieuwe jaren van ongehoorde strijd en de verplaatsing van heel het oorlogsgeweld naar onze gouwen. Onze regering heeft dus niet alleen zoals de regeringen van de Entente de vraag te onderzoeken of bij eindeloze voortzetting van de strijd de Duitse macht kan worden gebroken; ze heeft te onderzoeken of ons volk nog de kracht bezit om de last van deze oorlogsverlenging te dragen dan wel of wij alleen nog maar zullen te snikken hebben bij onze puinen en graven, wanneer eenmaal het volle zegelied van de Entente zou kunnen worden aangeheven. We stellen slechts de vraag. Ze te beantwoorden behoort aan hen, die daartoe over de nodige gegevens beschikken of moeten beschikken. Men zal van onze lippen geen klacht horen wanneer we de overtuiging kunnen wegdragen, dat onze regering gedaan heeft wat menselijk mogelijk was om ons arme landje aan de gruwelen van de strijd te onttrekken. Maar het reusachtige lijden, dat ons volk heeft ondergaan, geeft ons het recht om met verscherpte strengheid de verantwoordelijkheden van onze leiders na te gaan en ze met nadruk aan te zetten om al hun invloed te gebruiken tot het voorbereiden van een gematigde en rechtmatige vrede, en zo de voortgang der gebeurtenissen aan hun macht ontsnapt, om dan tenminste op energieke wijze van onze bondgenoten ten gunste van België alle zakelijke waarborgen en veiligheidsmaatregelen te eisen, welke voor het heden en de toekomst van ons volk noodzakelijk zijn. Het is nu of nooit het ogenblik om krachtdadig en eensgezind voor België en voor België alleen in het krijt te treden. De armen hebben het recht om eerst voor zichzelf te zorgen.

In een artikel in vrij België onder het opschrift: "Zijn Vlaams onkundige ministers bevoegd voor hun ambt!" trekt Frans van Cauwelaert krachtig te velde tegen de onwetendheid van zo menig Belgisch minister op het stuk van het Vlaams. Natuurlijk beantwoordt hij de boven zijn artikel geplaatste vraag ontkennend. Dergelijke

ministers zijn, meent van Cauwelaert, niet in staat om de belangen van België naar behoren te behartigen; ze zijn een belediging voor het Vlaamse volksgevoel en een gevaar voor het land. Beeldt men zich waarachtig in, vraagt van Cauwelaert, dat wij, Vlamingen, deze geringschatting langer zullen verdragen? En dan vervolgt hij:

Het kwaad heeft echter nog diepere wortels. Vlaams onkundige ministers omringen zich bij voorkeur met Vlaams onkundige vertrouwensleden, benoemen in hun departement bij voorkeur beambten uit Waalse kringen, vermits de meest indrukwekkende aanbevelingen hun uit de eigen omgeving bereiken en de Vlaamse wereld voor hen gesloten is gebleven. De bekende statistieken van Didaskalos zijn veelzeggend genoeg! Maar Vlaams onkundige ministers, in overwegende mate met dito ambtenaren omringd, worden er natuurlijk ook toe gedreven om zich vooral bezig te houden met de hen bekende en meest aan het hart liggende belangen van de Waalse landstreek en dit gevolg, dit onvermijdelijk gevolg van hun vreemdheid aan ons Vlaamse volk, is onder al de nadelen van hun onwetendheid nog het ergste. De onderzoekingen van Mac Leod en van Lodewijk De Raedt, al strekken zij zich slechts over een gedeelte van ons economisch terrein uit, staan op als een schreeuwende aanklacht tegen het regime van verwaarlozing, waaraan onze Vlaamse provincies vanaf 1830 werden prijsgegeven.

En toch is daarmee nog de volle omvang van het kwaad niet aangegeven. De aanwezigheid van Vlaams onkundige ministers in onze kroonraad is een gevaar voor het land. Wat een verstokt en onwetend Manchesteriaan aan het hoofd van een arbeidsministerie in tijden van democratische gisting kan zijn voor de maatschappelijke orde, dat waren en zijn Vlaams onkundige ministers voor onze nationale eendracht tegenover de snelgroeiende en opgewekte macht van de Vlaamse Beweging. Vlaams sprekende, maar van ons volk inwendig vervreemde ministers begrijpen niet de ziel van ons

volk, maar Vlaams onkundige ministers begrijpen niet eens onze woorden. Ze lezen onze bladen niet, aangenomen zelfs, dat het bestaan ervan hun bekend is; ze verstaan onze redevoeringen niet; ze vernemen slechts vage of bespottelijke echo's van de dreunende roep van ons volk om recht. Men maakt hen wijs, dat de eisen van de Vlamingen slechts kinderspel zijn, en ze oefenen hun aangeboren aanleg tot het maken van geestige toespelingen op de hebbelijkheden van deze of gene Vlaamse snuiter, die van de grote volksbeweging gebruik maakt om met een beetje luidruchtigheid wonderpillen te venten. Maar ondertussen ontgaan hen de grote onderstromingen, die bezig zijn met het uitzicht van ons staatkundig bestel geheel te veranderen, en misschien onze staatkundige samenhang ondersteboven te keren. En wanneer deze of gene van hun ambtgenoten waarschuwt voor het gevaar dat komt, wanneer zelfs de meerderheid van de ministerraad geneigd zou zijn om aan de eisen van de Vlamingen tegemoet te komen, dan slaan sommige Vlaams onkundige ministers de handen ineen om te verhinderen, dat het verbindende maar tevens het reddende woord zou worden gesproken of aan hun deur staat reeds een journalist gereed om door de pers wereldkundig te maken, dat de eerstkomende ministeriële verklaring niets inhoudt dan een reeks sibillijnse woorden en... que rien n'a été décidé ni directement ni indirectement au sujet de l'avenir.

Gelukkig staat het deze femelaars niet vrij de voortschrijdende gebeurtenissen te stuiten. Vlaanderen is in aantocht! Het treedt iedere dag een eind vooruit in ons volksbewustzijn en in het jonge intellectuele geslacht. Morgen zal het staan tegenover of in de raad van de regering van het land. Maar zegevieren zal het!

Dan zal het rijk der Vlaams onkundige regeerders over het Vlaamse volk uit zijn.

Donderdag zijn bij Sittard drie Fransen en een Belg over de grens gekomen.